

## Huvudman

Hässleholms kommun  
bufbun@hassleholm.se

## Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Silviaskolan F-9 i Hässleholms kommun.

---

## Beslut

### Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Hässleholms kommun en anmärkning avseende brister rörande rättelse av betyg samt att den eller de som beslutar om betyg ska förse varje betyg med en egenhändig signatur. Hässleholms kommun ska senast den **fredag den 9 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till [Skolinspektionen.Lund@skolinspektionen.se](mailto:Skolinspektionen.Lund@skolinspektionen.se), eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:2607) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och

utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Silviaskolan F-9 i Hässleholms kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 26 mars 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

## Anmärkning

### Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. Av förteckningen framgår bland annat de ämnen som respektive lärare undervisar i, behörighet i undervisningsämne, anställningsform och om lärare har lärarlegitimation. Vidare framgår av lärarförteckningen att undervisande lärare i modersmål- arabiska och teckenspråk är olegitimerade samt att övriga undervisande lärare har lärarlegitimation. Av inkommen dokumentation framgår även att alla undervisande lärare är anställda utan tidsbegränsning.

Betygskatalogen förs på papper varav en sida är en tabell där elevernas namn, personnummer samt samtliga elevers betyg i alla ämnen framgår. Av betygskatalogen framgår att ansvarig lärare för undervisningen i respektive ämne har signerat med en egenhändig signatur under ämnesraden för samtliga betyg i ämnet och inte efter varje enskilt betyg. Under ämnesraden för teckenspråk samt modernt språk- språkval finns två lärares signering. Vidare finns även en förteckning samt förklaring till förkortningar och andra tecken. På ett separat blad finns en förteckning med en översikt över vilka lärare som är betygssättande i respektive ämne, datering för betygssättningen samt signatur (initialer) för majoriteten av lärarna, förutom i ämnena slöjd och en av lärarna i teckenspråk. De båda lärarna har skrivit sin namnteckning men lärarnas signatur framgår inte. Majoriteten av betygen är daterade mellan den 19 december och den 23 december 2023, förutom i ämnet tyska där betyget är daterat den 4 mars 2024. Rektorn uppger att det senare datumet beror på särskilda omständigheter och att signering av betygssättande lärare skett snarast möjligt. På båda sidorna av skolans

betygskatalog framgår kommun, huvudman, skolenhet, skolenhetskod samt vilken termin och klass betygskatalogen avser.

Av skolans betygs katalog och i intervju med rektorn framkommer att två ändringar av betyg har gjorts i skolans betygs katalog som är en korrigerings av betyg, där felaktigt betyg förts in i skolans betygs katalog. Enligt rektorn har ändringen av elevernas betyg genomförts i början av vårterminen då det framkommit att betyget var oriktigt till följd av skrivfel, samt att elevers vårdnadshavare har yttrat sig gällande betygen. Av skolans betygs katalog framgår inte när ändringen av betyg har genomförts och vem som har genomfört ändringen. Rektorn uppger att hen har beslutat om ändringen men att själva ändringen kan ha genomförts av administrativ personal (chefsstöd) som hanterar betygs katalogerna eller betygsättande lärare i ämnet, men att hen inte vet vem som har gjort ändringen i betygs katalogen.

Vidare framkommer av inkommen dokumentation samt av intervju med rektorn att bedömning och betygsättning sker i samråd med legitimerad lärare i de fall eleverna undervisas av olegitimerad lärare, vilket enligt rektorn skett i teckenspråk. Under raden med klassens betyg i teckenspråk har både undervisande och betygsättande lärare signerat. Av betygs katalogen under ämnesraden för moderna språk framgår exempel på att elever läser spanska och tyska. Under ämnesraden för moderna språk har både lärare i spanska samt lärare i tyska signerat. Enligt rektorn har de båda lärarna inte sambesluttat.

Av betygs katalog samt av intervju med rektorn framkommer att eleverna undervisas av två lärare i ämnet slöjd samt att en av de båda undervisande lärarna har signerat elevernas betyg.

### Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska betygs katalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygs katalogen ska föras löpande. Betygs katalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygs katalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygs katalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygs katalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt. (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen).

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Hässleholms kommuns verksamhet Silviaskolan F-9 uppfyller författningens krav avseende att betyg ska sättas av undervisande lärare i slutet av varje termin i de ämnen som elev fått undervisning i under terminen. Vidare bedömer Skolinspektionen även att författningens krav uppfylls i de fall

undervisande lärare saknar legitimation och att betyg sätts tillsammans av en legitimerad lärare, förutom i modersmål arabiska, där läraren saknar legitimation, men är anställd utan tidsbegränsning och därför uppfyller skolförordningens krav för undantag från legitimation.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att inte varje betyg har en signatur. Då varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Skolinspektionen bedömer även att det är en brist att lärare som inte är betygsättande i ämnet ändå signerar elevers betyg. Av utredningen framgår att det är oklart i de fall där flera lärare signerar betygen i ett ämne vilken lärare som har beslutat om betyg för varje elev. Det är av rättssäkerhetsskäl av stor vikt att dokumentation av beslut om betyg sker i enlighet med gällande föreskrifter.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att det av skolans betygskatalog inte framgår datum för när rättelse av betyg genomförts och signering av rättelsen. Det framgår heller inte av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring av betyg som är beslutad. Enligt gällande föreskrifter kan endast rektorn rätta ett betyg medan det i första hand är den som fattat beslut om ett betyg som har rätt att ändra ett betyg. Skolinspektionens utredning visar dock att rektorn beslutat om rättelse av betyg för berörda elever samt att rättelse skett i samråd med elevers vårdnadshavare, undervisande och betygsättande lärare då det kommit till rektorns kännedom att ett felaktigt betyg förts i skolans betygskatalog. Vidare framgår både elevens betyg i ämnet sedan tidigare såsom det nya betyget av betygskatalogen.

### Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Hässleholms kommun verksamhet vid Silviaskolan F-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att endast den eller de som beslutar om betyg ska förse varje betyg med en egenhändig signatur samt rättelse av betyg. Utredningen visar dock att de lärare som ansvarat för undervisningen har varit de lärare som beslutat om betyget i alla ämnen även om signeringen inte skett vid varje elevs beslutade betyg samt att rektorn fattat beslut om rättelse av betyg. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Hässleholms kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredare Carolin Levinsson. Föredragande i ärendet har varit utredaren Vivianne Majoros Wastrell